

Försvarsutskottets betänkande

1983/84:12

om mark för Skillingaryds skjutfält

I motion 1983/84:351 av Arne Fransson m. fl. (c) yrkas att riksdagen begär att regeringen vidtar snabba åtgärder som leder till att vissa fastigheter vid Skillingaryds skjutfält ånyo kan användas för jord- och skogsbruksändamål i enlighet med vad som anförts i motionen.

Bakgrund

Under 1960-talet började en utvidgning av Skillingaryds skjutfält att övervägas eftersom nya typer av vapen hade medfört behov av ökat utrymme för övningssskjutningar. Mot denna bakgrund förvärvades åren 1969–1971 för försvarsmaktens räkning sju jordbruksfastigheter som var lämpligt belägna för att kunna utnyttjas vid en utvidgning av skjutfältet. Bland dessa ingick de i motionen berörda fastigheterna Skog 1:3, Hult 1:4 och Hult 1:8. Hösten 1971 gav chefen för armén militärbefälhavaren i Södra militärområdet i uppdrag att utreda möjligheterna att utvidga skjutfältet från ca 3 600 ha till 7 000–12 000 ha. Med hänsyn till det lokala motståndet mot en utvidgning av skjutfältet gjordes i avvaktan på resultatet av utredningsarbetet inga ytterligare förvärv av fastigheter för försvarsmaktens räkning i anslutning till skjutfältet.

Chefen för armén hemställde i december 1973 hos regeringen att få utvidga Skillingaryds skjutfält med ca 7 900 ha, varav ca 1 600 ha domänmark och återstoden enskild mark. Den 30 april 1980 avslog regeringen denna framställning. Regeringen medgav dock att två markområden om ca 45 resp. 35 ha intill skjutfältets nordöstra gräns skulle få förvärvas med äganderätt för försvarsmakten för att införlivas med skjutfältet. Enligt regeringsbeslutet borde förvärv av markområdena i första hand ske genom markbyte, varvid mark inom försvarsmakten tillhöriga fastigheter utanför skjutfältsgränsen kunde användas. En framställning från fortifikationsförvaltningen om expropriation av äganderätten till nämnda markområden avslogs av regeringen den 16 juni 1983.

Motionen

Motionärerna uppger inledningsvis att fortifikationsförvaltningen under hand har uppgivit för länsstyrelsen i Jönköpings län att det inte längre är aktuellt att komplettera skjutfältet i Skillingaryd med ytterligare mark. Motionärerna noterar med tillfredsställelse detta förhållande som de ser som en stor framgång för dem som varit motståndare till en utvidgning. Enligt

deras mening är det därför angeläget att de i det föregående berörda fastigheterna Skog 1:3, Hult 1:4 och Hult 1:8 snabbt överläts till lantbruksnämnden i Jönköpings län för att utnyttjas för att förbättra förhållandena för det enskilda jord- och skogsbruket. Utöver dessa fastigheter bör enligt motionärernas mening fortifikationsförvaltningen i samma syfte även avstå viss mark av t. ex. fastigheterna Fastorp 1:37 och Ryd 1:4. Motionärerna anser att regeringen bör uppmanas ge fortifikationsförvaltningen i uppdrag att vidta de åtgärder som anges i motionen.

Utskottet

Utskottet anser i likhet med motionärerna att jordbruks- och skogsmark som ägs av staten för försvarsmaktens räkning och inte längre behövs för försvarsmaktens verksamhet bör avyttras för att tillgodose jord- och skogsnäringarnas behov av mark. Fortifikationsförvaltningen har också enligt direktiv av överbefälhavaren att avyttra mark och byggnader som inte har någon funktion för försvarsmaktens freds- eller krigsorganisation.

De nu aktuella fastigheterna Skog 1:3, Hult 1:4 och Hult 1:8 skall enligt nuvarande planer inte ingå i skjutfältet och bör kunna avyttras. Fortifikationsförvaltningen uppger sig dock behöva kunna använda dem som ersättningsmark, främst för uträtning av skjutfältets östra gräns. Ett sådant utnyttjande har förutsatts i regeringsbeslutet den 30 april 1980. Även delar av de i motionen nämnda fastigheterna Fastorp 1:37 och Ryd 1:4 (ingår numera i Hässlehult Stora 1:5), som ligger inom det nuvarande skjutfältet, kan enligt vad fortifikationsförvaltningen har uppgivit eventuellt avstås i samband med justering av skjutfältsgränsen.

Av det anförda framgår att avyttringen av ifrågavarande mark enligt fortifikationsförvaltningen hänger samman med en justering av skjutfältets östra gräns. Detta samband – som bör klargöras för berörda fastighetsägare – gör det angeläget att påskynda handläggningen av markärenden som rör gränsjusteringen. Den mark som inte längre behövs för skjutfältet och inte heller kan användas för markbyte bör i linje med motionärernas och utskottets principiella inställning snarast möjligt avyttras för att tillgodose jord- och skogsbrukets behov. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet med anledning av motion 1983/84:351 har anfört om avyttring av mark som förvärvats för Skillingaryds skjutfält.

Stockholm den 21 februari 1984

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Olle Göransson (s), Roland Brännström (s), Gunnar Björk i Gävle (c), Åke Gustavsson (s), Göthe Knutson (m), Evert Hedberg (s), Karl-Erik Svartberg (s), Olle Aulin (m), Ulla Ekelund (c), Mats Olsson (s), Anita Bråkenhielm (m), Eric Hägelmark (fp), Inge Carlsson (s) och Ingvar Björk (s).

